



SAKSBEHANDLER
Ingunn Holm

VÅR REF.
14/00459-17

ARK. Forvaltningsarkivet
865.2

DERES REF.
AU-JS- 00047

INNVALGSTELEFON

+47 98202805

DERES DATO

VÅR DATO
11.12.2014

TELEFAKS
+47 22 94 04 04
postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

Statoil ASA

4035 STAVANGER

Johan Sverdrup feltet Nordsjøen - Utbygging og drift - Konsekvensutredning - Høring - Riksantikvarens merknader

Riksantikvaren viser til brev fra Statoil ASA, datert 31.10.2014, om ovennevnte sak.

Veiledning til PUD og PAD, utgitt av Olje- og energidepartementet 25.2.2010 er et supplement til petroleumsløven med forskrifter. Riksantikvaren viser til veiledning til konsekvensutredningsdelen av PUD/PAD hvor det heter at "*formålet med bestemmelsene om konsekvensutredninger er å klargjøre virkningene av en utbygging eller anlegg på miljø, inkludert kulturminner og kulturmiljø, naturressurser og samfunn.*"

I konsekvensutredningen for PUD, del II for Johan Sverdrup-feltet refereres det kort til dagens kunnskapsstatus, der det ikke er kjent kulturminner i planområdet. Det nevnes at ved eventuelle funn av kulturminner vil det umiddelbart bli tatt kontakt med vedkommende kulturminnemyndighet, i tråd med bestemmelsene i kulturminneløven § 14.

Dersom skipsvrak skulle bli påvist, bør videre håndtering avklares nærmere med kulturminnemyndighetene. Det kan tas kontakt med Stavanger maritime museum for vurdering av eventuelle marinarkeologiske funn.

Kulturminner innenfor territorialfarvannet har en sterk beskyttelse i kulturminneløven. Når det gjelder tilstøtende sone har man i kulturminneforvaltningen lagt samme rettspraksis til grunn som innenfor territorialfarvannet. Dette er begrunnet i LOV av 27. mars 2003 nr. 57: *Lov om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone*, § 4 tredje ledd. Man har videre hentet støtte for dette synet i Havrettskonvensjonens (UNCLOS) artikkel 303(2). Utenfor 24 nautiske mil utgjør folkeretten et generelt grunnlag for å hevde at kulturminner har et visst vern. For petroleumssektoren er bestemmelsene i petroleumsløven, med forskrifter og vilkår for utvinningstillatelser, de viktigste reguleringene av forholdet til kulturminner utenfor territorialfarvannet.

Olje- og energidepartementet og Miljøverndepartementet presiserte i 2006 følgende i vilkåret i miljøkravene til nye utvinningstillatelser: *I forkant av fysiske inngrep i havbunnen pålegges rettighetshavere, i samråd med Riksantikvaren, å avklare forholdet til kjente kulturminner og foreta nødvendig kartlegging av kulturminner i leteområdet der dette ikke tidligere er gjennomført. Om det registreres kulturminner i planleggingsfasen eller senere, må avbøtende tiltak, eventuelt utgravning eller dokumentasjon og flytting av kulturminnet, gjennomføres i samarbeid med kulturminneforvaltningen.*

Vanndybden i området er ca. 120 m. Disse områdene har vært tørt land mot slutten av siste istid, med et visst potensial for funn av spor etter menneskelig aktivitet fra denne tiden. Funn av slike spor vil være av stor vitenskapelig interesse nasjonalt og internasjonalt. Kartlegging av slikt potensial kan best gjøres gjennom analyser av bunnsedimenter for identifisering og analyse av paleomiljø.

Det er et visst potensial for funn av skipsvrak innenfor planområdet. Her er det i første rekke tale om forlis i åpent hav. Det er ikke mulig å gå inn på om enkelte deler av planområdet har større potensial for skipsfunn fordi forlis på åpent hav er resultat av en eller flere utenforliggende faktorer som ikke nødvendigvis er påvirket av menneskelige valg. Det foreligger heller ikke systematisk registrering av havbunnen i planområdet, med den hensikt å lokalisere skipsfunn vernet etter kulturminneloven.

En tilfredsstillende kartlegging av eventuelle skipsfunn i forbindelse med leting og utvinning av olje og gass forutsetter gode rutiner for rapportering mellom kulturminneforvaltningen og oljeindustrien. Det er mest hensiktsmessig at tiltakshaver samkjører eventuelle surveys med kulturminneforvaltningen, slik at man unngår å måtte kjøre doble slike.

Før det gjøres tiltak på havbunnen, i form av infrastruktur, rørledninger og kabler, samt andre inngrep som for eksempel mudring, graving, spyling eller massedumping, skal forholdet til kulturminner klareres. Det er hensiktsmessig så tidlig som mulig å kontakte kulturminneforvaltningen for å klarlegge om tiltaket vil komme i kontakt med kulturminner under vann.

Videre gjør Riksantikvaren oppmerksom på at finner av skipsfunn m.m. plikter å melde disse til vedkommende myndighet jf. kulturminnelovens § 14 tredje ledd.

Vennlig hilsen

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Ingunn Holm (e.f.)
fung. seksjonssjef

Kopi til: Det Kongelige Olje- og energidepartement, Postboks 8148 Dep, 0033 OSLO/
Museum Stavanger AS – Stavanger maritime museum, Muségt. 16, 4010 Stavanger/ Klima- og miljødepartementet, Postboks 8013 Dep, 0030 Oslo/ Rogaland fylkeskommune, Postboks 130 - Sentrum, 4001 STAVANGER